

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

През 2017 г. в област Велико Търново са приключили делата за 1 093 извършени **престъпления**. Делата за 369 от тях са завършили с ефективно осъждане, за 457 - с условно осъждане, за 26 - с оправдаване, за 6 - с прекратяване и за 235 - с освобождаване от наказание.

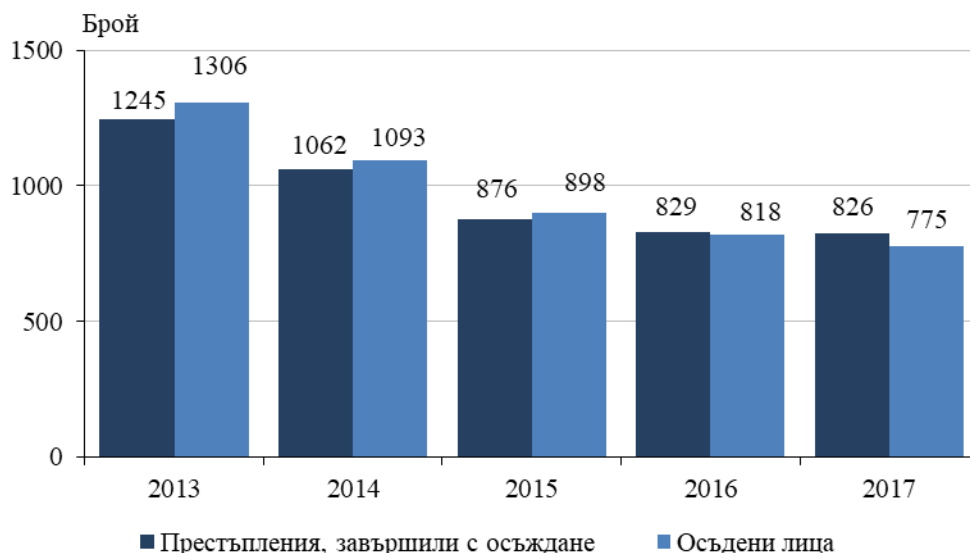
С **осъдителни присъди** (ефективни и условни) са приключили делата за 826 извършени престъпления, което е с 0.4% по-малко в сравнение с 2016 година.

Броят на **осъдените лица** с влезли в сила присъди е 775. Спрямо 2016 г. техният брой намалява с 5.3%.

Броят на **обвиняемите лица** в област Велико Търново през 2017 г. е 1 040, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 351 лица, или 33.7% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 424 (40.8%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 237 (22.8%) лица;
- оправдани са 22 обвиняеми лица (2.1%);
- на 6 лица делата са прекратени (0.6%).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Велико Търново през периода 2013 - 2017 година

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

В структурата на престъпленията, завършили с осъждане (таблица 1 от приложението), най-голям дял имат **общоопасните престъпления**¹ (49.8%). През 2017 г. с осъждане са завършили делата за 411 общоопасни престъпления, което е с 3.1% по-малко спрямо предходната година. Броят на осъдените за тези престъпления е 366, или 47.2% от всички осъдени лица. Спрямо 2016 г. се наблюдава намаление с 12.2% на осъдените лица за общоопасни престъпления.

Престъпленията против собствеността² (202) са на второ място по относителен дял в съвкупността на наказаната престъпност - 24.4% от всички наказани престъпления. В сравнение с 2016 г. броят на престъпленията от тази група, завършили с осъждане, намалява с 8.6%. Лицата, осъдени за тези престъпления са 223, като спрямо 2016 г. те намаляват с 9.7%.

Кражбите на имущество са най-разпространените сред наказаните престъпления против собствеността - 58.4%. С присъда са завършили 118 престъпления от този вид, като осъдените лица са 141, което е съответно с 17.5 и 14.5% по-малко спрямо предходната година.

Престъпленията против личността³ са на трето място по относителен дял в наказаната престъпност - 6.2% от наказаните престъпления (51 престъпления). За тях са осъдени 47 лица, или (6.1% от всички осъдени в област Велико Търново). В сравнение с 2016 година броя на тези престъпления нараства с 4.1%, а осъдените за тях лица - с 23.7%.

През 2017 г. са наказани 44 **престъпления против стопанството**⁴, или 5.3% от всички престъпления, завършили с осъждане. За извършването им са осъдени 43 лица, или 5.5% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2017 г. са осъдени за извършването на:

- Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции - 30 лица (3.9% от всички осъдени);
- Документни престъпления - 28 лица (3.6%);
- Престъпления против реда и общественото спокойствие - 22 лица (2.8%);

¹ В общоопасните престъпления се включват престъпленията, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и против околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други общоопасни престъпления.

² Престъпленията против собствеността включват кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ В престъпленията против личността се включват: убийство, телесна повреда, злепоставяне, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, издаване на чужда тайна, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

⁴ Престъпленията против стопанството включват: общи стопански престъпления, престъпления против кредиторите, престъпления в отделни стопански отрасли, престъпления против митническия режим и престъпления против паричната и кредитната система.

- Престъпления против брака, семейството и младежта - 9 лица (1.2%);
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система - 6 лица (0.8%);
- Престъпления против правата на гражданите - 1 лице (0.1%).

Осъдени лица по пол

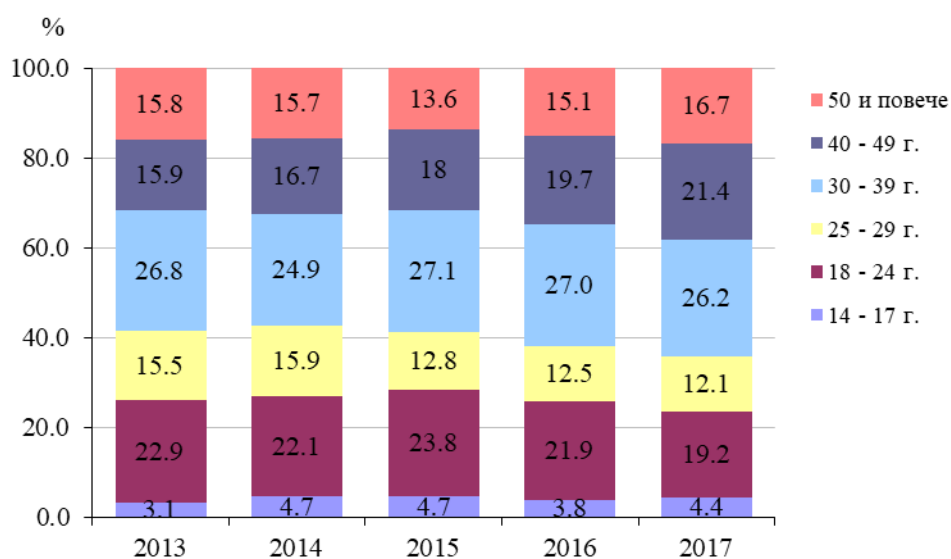
През 2017 г. в областта броят на осъдените мъже е 724, или 93.4% от общия брой на осъдените лица, а броят на осъдените жени е 51 (6.6%). В сравнение с 2016 г. осъдените мъже намаляват с 5.7%, а осъдените жени се увеличават - с 2.0% (таблица 2 от приложението).

Осъдени лица по възраст

Разпределението на осъдените лица по възраст (таблица 3 от приложението) през 2017 г. е следното:

- най-големи са броят и делът на лицата на възраст 30 - 39 години - 203 лица (26.2% от общия брой на осъдените лица);
- на възраст 40 - 49 години - 166 лица (21.4%);
- на възраст 18 - 24 години - 149 лица (19.2%);
- на 50 и повече години - 129 лица (16.7%);
- на възраст 25 - 29 години - 94 лица (12.1%);
- най-малки са броят и делът на осъдените непълнолетни лица на възраст 14 - 17 години - 34 лица (4.4%).

Фиг. 2. Относителен дял на осъдените лица по възраст в област Велико Търново през периода 2013 – 2017 година

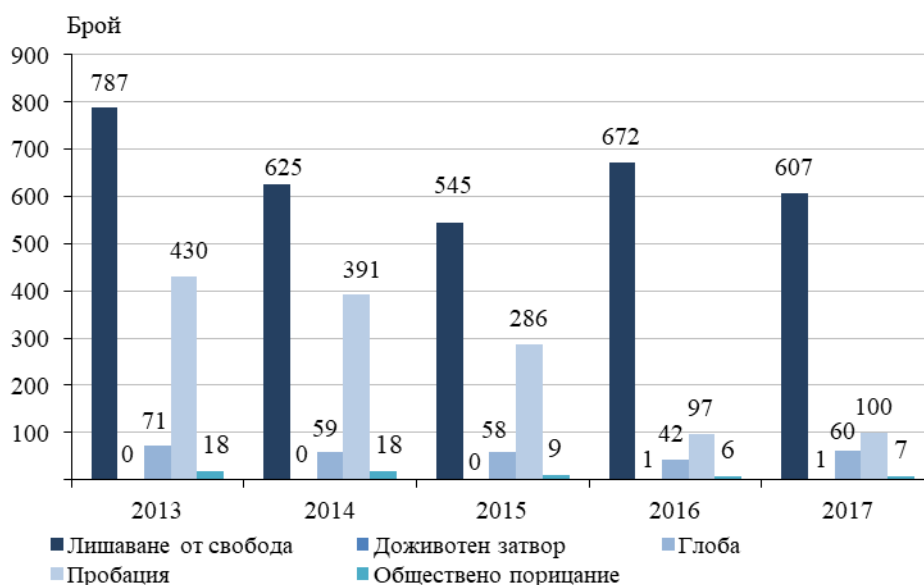

Осъдени лица по наложени наказания

През 2017 г. в област Велико Търново лишените от свобода (таблица 4 от приложението) са 607, или 78.3% от общия брой на осъдените лица. От тях най-голям е делът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца - 364 лица (60.0% от лишените от свобода). Наказанието пробация е наложено на 100 лица (12.9% от всички осъдени лица). С глоба са наказани 60 лица, или 7.7% от общия брой на осъдените лица, с обществено порицание - 7 лица (0.9%), а 1 лице (0.1%) е осъдено на доживотен затвор за извършването на убийство в условията на опасен рецидив.

Фиг. 3. Осъдени лица по наложени наказания в област Велико Търново през периода 2013 – 2017 година

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в ИС ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ <http://www.nsi.bg>, раздел „Правосъдие и престъпност“.

Приложение

Таблица 1

Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица, с влезли в сила присъди, по глави от Наказателния кодекс и някои видове престъпления в област Велико Търново

(Брой)

	Престъпления, завършили с осъждане		Осъдени лица	
	2016	2017	2016	2017
Общо за областта	829	826	818	775
Престъпления против личността	49	51	38	47
Престъпления против правата на гражданите	3	2	2	1
Престъпления против брака, семейството и младежта	10	11	10	9
Престъпления против собствеността	221	202	247	223
В това число:				
Кражби (чл. 194 - 197 от НК)	143	118	165	141
Грабежи(чл. 198 - 200 от НК)	15	21	23	26
Престъпления против стопанството	45	44	45	43
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система	1	6	1	6
Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции	30	38	23	30
Документни престъпления	19	34	15	28
Престъпления против реда и общественото спокойствие	25	27	20	22
Общопасни престъпления	424	411	417	366
В това число:				
Престъпления по транспорта и съобщенията (чл. 340 - 345а от НК)	329	315	325	285
Противозаконно отнемане на МПС (чл. 346 - 346а от НК)	9	8	8	5
Престъпления, свързани с наркотици (чл. 354а - 354в от НК)	71	74	77	69

Таблица 2

Осъдени лица с влезли в сила присъди по пол в област Велико Търново

Пол	2013	2014	2015	2016	2017
	Брой				
Общо	1306	1093	898	818	775
Мъже	1214	1016	821	768	724
Жени	92	77	77	50	51
	Структура - %				
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Мъже	94.0	93.0	93.0	91.4	93.4
Жени	6.0	7.0	7.0	8.6	6.6

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕР
Отдел „Статистически изследвания - Велико Търново“

Таблица 3

Осъдени лица с влезли в сила присъди по възраст в област Велико Търново

Възраст	2013	2014	2015	2016	2017
	Брой				
Общо	1306	1093	898	818	775
14 - 17 г.	40	51	42	31	34
18 - 24 г.	299	241	214	179	149
25 - 29 г.	202	174	115	102	94
30 - 39 г.	350	272	243	221	203
40 - 49 г.	208	183	162	161	166
50 и повече	207	172	122	124	129
	Структура - %				
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
14 - 17 г.	5.6	3.1	4.7	4.7	4.4
18 - 24 г.	22.4	22.9	22.1	23.8	19.2
25 - 29 г.	14.8	15.5	15.9	12.8	12.1
30 - 39 г.	27.7	26.8	24.9	27.1	26.2
40 - 49 г.	17.2	15.9	16.7	18.0	21.4
50 и повече	12.2	15.8	15.7	13.6	16.7

Таблица 4

Осъдени лица с влезли в сила присъди по наложени наказания в област Велико Търново

Наложени наказания	2013	2014	2015	2016	2017
	(Брой)				
Общо	1306	1093	898	818	775
Лишаване от свобода	787	625	545	672	607
Доживотен затвор	-	-	-	1	1
Глоба	71	59	58	42	60
Пробация	430	391	286	97	100
Обществено порицание	18	18	9	6	7